

MARTIN VALENTA, NOVÝ ŘEDITEL ODBORU VÝZKUMU A VZDĚLÁVÁNÍ: PRIORITOU JE PODPORA VÝZKUMU A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Tisková zpráva Ústavu pro studium totalitních režimů ze dne 29. 8. 2025

Od srpna letošního roku se vedení Odboru výzkumu a vzdělávání (OVV) Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR) ujímá historik Martin Valenta. Jeho koncepce vedení staví na kontinuitě a profesionalitě, zároveň přináší nové akcenty v oblasti výzkumu, veřejného působení a mezioborové spolupráce. Současně pak coby dlouholetý zaměstnanec instituce s sebou přináší nejen znalost tematického záběru instituce, ale též manažerské a pedagogické kompetence.

DŮRAZ NA KVALITU A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCI

Nový ředitel Odboru výzkumu a vzdělávání Martin Valenta hodlá klást důraz na pokračování v posilování vědecké kvality a mezinárodní viditelnosti výzkumu, přičemž se zaměří na podporu výzkumných týmů a mezioborovou spolupráci. Důležitým směrem bude pokračující podpora publikačních výstupů v domácím i zahraničním prostředí, stejně jako zapojení do mezinárodních grantových programů. Martin Valenta chce dále posílit propojení mezi výzkumnými a vzdělávacími aktivitami, aby vědecké poznatky našly své uplatnění v pedagogické a popularizační praxi. V této souvislosti se bude pokračovat v realizaci Letní školy pro učitele a dalších vzdělávacích aktivit pro pedagogy, studenty i širokou odbornou veřejnost.

SPOLUPRÁCE S MÉDII A PREZENTACE VÝZKUMU

Dalším důležitým cílem jeho vedení bude aktivní podíl OVV na realizaci veřejných akcí, jako jsou debaty, výstavy, diskusní večery a edukační programy. Tím se odbor bude podílet na vytváření otevřeného prostoru pro společenský dialog a pro podporu demokratických hodnot a občanské výchovy. Důraz bude kladen na aktivní spolupráci s komunikačním a PR oddělením ÚSTR, což umožní lepší prezentaci výzkumu a jeho výstupů ve veřejném prostoru, a to jak v tradičních médiích, tak na sociálních sítích.

„V koncepci Martina Valenty se snoubí respekt k institucionální kontinuitě s promyšleným akcentem na mezioborovou spolupráci, vědeckou kvalitu a otevřenost vůči veřejnosti. Takový přístup odpovídá současným nárokům na historické pracoviště, které má nejen bádát, ale aktivně vstupovat do společenského prostoru a přispívat k občanské výchově. Očekávám, že pod jeho vedením bude odbor ještě výrazněji rozvíjet své výzkumné i vzdělávací poslání doma i v mezinárodním kontextu,“ prohlásil **Ladislav Kudrna, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů.**

ODBORNÁ KOORDINACE LEGISLATIVNÍCH ÚKOLŮ

Pod vedením Martina Valenty se OVV také více zaměří na odbornou koordinaci nových legislativních úkolů ÚSTR, mezi které patří výzkum a metodické zajištění úkolů spojených například se snižováním důchodů exponentů KSČ, odškodněním obětí ochranného dohledu a zpracováním materiálů o třetím odboji. V oblasti vnitřní komunikace a týmové spolupráce pak Martin Valenta bude i nadále usilovat o transparentní řízení, vyšší míru propojení mezi zaměstnanci a efektivní plánování, které podporuje profesní růst všech pracovníků OVV, včetně mladých badatelů.

„Odbor výzkumu a vzdělávání ÚSTR je pro mě klíčovou institucí, která zastává nesmírně důležitou roli nejen v oblasti výzkumu moderních dějin, ale také při šíření poznatků mezi širší veřejností,“ říká **Martin Valenta, ředitel Odboru výzkumu a vzdělávání** a dodává, že jedním z hlavních cílů je posílení vědecké kvality výzkumu, podpora mezinárodní spolupráce a propojení výzkumu a vzdělávání. Jeho hlavním mottem je, že historie by neměla zůstat uzavřena v archivech, ale měla by být součástí veřejné debaty, která přispívá k občanské výchově a hodnotám demokracie.

PhDr. Martin Valenta, Ph.D., historik a odborník na moderní dějiny, zaměřující se na totalitní režimy 20. století. Po dokončení studií na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a několika německých univerzitách začal působit v Ústavu pro studium totalitních režimů, kde se postupně stal respektovaným odborníkem v oblasti výzkumu a pedagogiky. Během své kariéry se zaměřil na moderní a soudobé evropské dějiny, zejména na důsledky komunistického režimu pro moderní českou společnost. Specializuje se ale i na dějiny poválečného Německa a obecně na problematiku nových sociálních hnutí.

Od roku 2009 pedagogicky působí na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, kde vyučuje semestrální kurz Rok 1968 v západním Německu a v Evropě. Pravidelně přednáší také pro základní a střední školy, kde popularizuje moderní dějiny s důrazem na kritické myšlení a práci s pamětí.

Je autorem několika monografií a řady studií, z nichž mnohé se zabývají reflexí hudební a literární subkultury v období normalizace a její recepci v samizdatových médiích, stejně jako vztahy mezi západoevropskou levicí a ideovým odkazem Frankfurtské školy.

Vedle badatelské činnosti se podílel na řadě vzdělávacích projektů Ústavu pro studium totalitních režimů, zejména na přípravě multimediálních výukových aplikací v rámci projektu Dějepis v 21. století. Je spoluautorem několika metodických a výukových materiálů, které propojují současnou historickou vědu s pedagogickou praxí. Martin Valenta publikuje v odborných periodikách jako jsou *Securitas Imperii*, *Studia Territoria*, *Paměť a dějiny* či *Geografické rozhledy* a vystupuje na odborných konferencích doma i v zahraničí.

Mezi klíčové publikace patří:

- **Podzemní symfonie Plastic People** (spolu s Františkem Stárkem, Argo – ÚSTR, 2018), detailní rekonstrukce dějin legendární undergroundové kapely a jejich reflexe v dobovém i pozdějším diskurzu. Kniha vzbudila značný ohlas v odborné i širší kulturní veřejnosti. Aktuálně je překládána do angličtiny.
- **Die Revolution auf der Tagesordnung. Die Kritische Theorie der Frankfurter Schule und ihre Gesellschaftsrezeptionen** (Europäischer Universitätsverlag – ÚSTR, 2018), která se věnuje vlivu Frankfurtské školy na západoněmecké protestní hnutí a její dobové interpretaci.
- **Revoluce na pořadu dne** (FSV UK – MatfyzPress – ÚSTR, 2011), zaměřená na diskursivní analýzu kritické teorie v kontextu levicového radikalismu 60. a 70. let v SRN, včetně vztahu ke skupině RAF a vzniku Strany zelených.

V kolektivních monografiích a odborných studiích se soustavně věnuje například recepci undergroundu v dokumentech Charty 77, vývoji pojmu underground v českém tisku konce 60. let či otázce kulturních transferů mezi východem a západem během studené války.

SLEDUJTE NÁS DÁLE NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH:

